

POMYSŁY NA ROZWÓJ

Lubuskie Forum Nauki i Przedsiębiorczości

W dniu 14 stycznia z inicjatywy Uniwersytetu Zielonogórskiego, Urzędu Marszałkowskiego oraz przy współudziale organizacji pracodawców działających w województwie lubuskim zostało powołane *Lubuskie Forum Nauki i Przedsiębiorczości*. Forum zostało utworzone na podstawie listu intencyjnego podpisanego w siedzibie Uniwersytetu Zielonogórskiego przez Założycieli *Forum* w składzie: prof. Michał Kisielewicz – Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego, Andrzej Bocheński – Marszałek Województwa Lubuskiego, Wacław Maciuszonek – Przewodniczący Zarządu Organizacji Pracodawców Ziemi Lubuskiej, Ryszard Barański – Przewodniczący Zarządu

Lubuskiej Organizacji Pracodawców. W ramach struktury organizacyjnej *Forum* został powołany Zespół Członków Założycieli w składzie: prof. Edward Kowal – Uniwersytet Zielonogórski, Bogdan Ślusarz – Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Krzysztof Irek – Organizacja Pracodawców Ziemi Lubuskiej, Jan Kos – Lubuska Organizacja Pracodawców. Posiedzenia Zespołu Członków

Założycieli będą odbywać się co najmniej 4 razy w roku. Posiedzenia Zespołów Programowych będą organizowane w zależności od zakresu zadań *Forum*. Bieżącą działalność administracyjną *Forum* prowadzi *Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii Uniwersytetu Zielonogórskiego*.

Misją przedsięwzięcia jest rozwój regionu lubuskiego poprzez stworzenie miejsca i warunków dla partnerskiej współpracy nauki i przemysłu. Głównym celem *Lubuskiego Forum Nauki i Przedsiębiorczości* jest skupienie działań inicjatyw lokalnych i regionalnych w celu aktywizacji rozwoju gospodarczego województwa lubuskiego oraz stymulowanie współpracy pomiędzy uniwersytem a przedsiębiorstwami. Do podstawowych zadań *Forum* należy m. in. wzajemna wymiana informacji o posiada-

nych rozwiązaniach i problemach naukowo-badawczych w regionie lubuskim, jak również o prowadzonych i planowanych kierunkach i specjalnościach kształcenia realizowanych w uczelniach regionu. Treść zadań obejmuje również wymianę informacji o potrzebach rynku pracy województwa w specjalnościach reprezentowanych przez uczelnie i przedsiębiorstwa regionu. Szczególnym zadaniem *Forum* będzie współdziałanie w prezentacji osiągnięć naukowo-badawczych i przemysłowych w ramach *Dni Nauki* organizowanych przez Uniwersytet Zielonogórski.

Lubuskie Forum Nauki i Przedsiębiorczości będzie rzetelną podstawą do utworzenia sprawnej sieci powiązań szeroko rozumianego środowiska gospodarczego. Niniejsze *Forum* stanowi punkt wyjścia do

zharmonizowania i zdynamizowania współpracy pomiędzy środowiskiem naukowym i biznesowym regionu, przy akceptacji i wsparciu przez lokalne władze. Istotnym celem jest uzyskanie jak najszerszego konsensusu społecznego wokół przedmiotowej problematyki.

Justyna Patalas

INKUBATOR przedsiębiorczości

Region lubuski jest jednym z regionów o najwyższej stopie bezrobocia w Polsce. Województwo zajmuje obecnie trzecie miejsce w kraju pod względem wysokości stopy bezrobocia. Na koniec 2003 roku wskaźnik ten wynosił 26 proc. Grono osób bezrobotnych zasilają osoby z wykształceniem wyższym i stanowią one już 7 proc. wszystkich osób pozostających bez pracy. Wskaźnik bezrobocia wśród absolwentów studiów wyższych wykazuje tenden-

cję wzrostową. Osoby z wykształceniem wyższym stanowią w regionie mniej niż 10 proc. ogółu zatrudnionych. Problemem dalszego rozwoju regionu jest zwiększenie szans absolwentów na znalezienie pracy w regionie i powstrzymanie ucieczki ludzi najlepiej wykształconych i dynamicznych do innych regionów Polski i Unii Europejskiej. Nieustanna ucieczka ludzi najlepiej wykształconych jest barierą rozwoju nie tylko regionu lubuskiego, ale i Brandenburgii. Tworzenie mechanizmów, które spowodują zatrzymanie tej grupy ludzi w regionie, zwiększenie atrakcyjności Uniwersytetu Zielonogórskiego jako uczelni zwiększającej szansę zatrudnienia absolwentów, pozwoli na podniesienie konkurencyjności gospodarki regionalnej i może stać się kolejnym czynnikiem wspierającym

ten rozwój na całym obszarze przygranicznym. Inkubator przedsiębiorczości stanowić będzie merytoryczne i gospodarczo-administracyjne zaplecze dla rozwoju już istniejących i funkcjonujących w regionie małych przedsiębiorstw, jak również będzie on prowadził politykę wspomagania i promocji tworzenia nowych małych firm funkcjonujących na rynku lokalnym oraz w euroregionie Nysa – Sprewa – Bóbr.

W prowadzonych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze analizach rynku pracy dla absolwentów wyższych uczelni znajdujemy potwierdzenie niepokojącej tendencji wzrostu bezrobocia wśród absolwentów niektórych kierunków studiów. Diagnoza tej sytuacji jako jedną z przyczyn wskazuje skupienie się absolwentów uczelni na poszukiwaniu pracy w istniejących firmach. Jedyne bardzo nieliczni podejmują ryzyko rozpoczęcia działalności na własny rachunek. Wiąże się to z brakiem przygotowania absolwentów do samodzielnego działania na rynku. Władze Uniwersytetu i miasta Zielona Góra postanowiły działać wspólnie na rzecz zwiększenia szans absolwentów na rynku pracy poprzez stworzenie im lepszych warunków do podejmowania pracy na własne ryzyko. Doświadczenia uczelni niemieckich i wielu uczelni polskich wskazują, że akademickie inkubatory przedsiębiorczości są bardzo efektywną formą wspierania rozwoju małych firm o wysokim stopniu innowacyjności w działaniach rynkowych. W wyniku analizy dostępnych pomieszczeń na terenie Uniwersytetu Zielonogórskiego postanowiono wydzielić z obecnego budynku dydaktycznego Wydziału Elektrycznego pomieszczenia na kondygnacji przyziemnej i na parterze w celu stworzenia tam akademickiego inkubatora przedsiębiorczości. Pomieszczenia te, ze względu na ich stan techniczny nie odpowiadają nowym wymaganiom zagospodarowania powierzchni i wymagają kompleksowej modernizacji i adaptacji. W budynku zostaną wydzielone powierzchnie dla potrzeb utworzenia preinkubatora dla osób zamierzających sprawdzić swoje pomysły na prowadzenie biznesu przed rozpoczęciem działalności. Dla osób, które po zakończeniu współpracy z preinkubatorem założą swoje firmy i będą działały dalej w strukturach inkubatora, udostępnione zostaną segmenty biurowe dla 18 firm, dwie sale konferencyjno-szkoleniowe oraz zaplecze administracyjne i gospodarcze. Każda jednostka w inkubatorze poza segmentem gospodarczym będzie wyposażona w przyłącze telefoniczne w systemie telefonii cyfrowej oraz w przyłącze sieci informatycznej w systemie sieci strukturalnej. Wszystkie pomieszczenia zostaną wyposażone w podstawowe meble (stoły, krzesła, biurka, szafy biurowe).

Najważniejszą grupą docelową projektu są studenci ostatnich lat studiów i absolwenci Uniwersytetu Zielonogórskiego. Projekt ma spowodować zwiększenie zainteresowania w tej grupie podejmowaniem działalności gospodarczej na własne ryzyko. W ramach prowadzonego przez inkubator systemu szkoleń i akcji promocji samozatrudnienia studenci i absolwenci będą mieli okazję poznać warunki funkcjonowania małych firm na rynku regionalnym i możliwości udziału w otwartym rynku gospodarki europejskiej. Ich zainteresowanie będzie mogło zostać przełożone na szansę działania dzięki możliwości weryfikacji ich pomysłów na biznes w ramach działań tak zwanego preinkubatora, a najlepsi z nich będą mogli znaleźć miejsce we właściwym inkubatorze przedsiębiorczości i tam działać aż do momentu uzyskania stabilności firmy i gotowości do w pełni samodzielnego funkcjonowa-

nia na rynku. Współpraca uczelni z partnerami niemieckimi pozwoli na rozpoznanie potrzeb i warunków działania na tamtym rynku, który, co ważne, dla firm jest w pełni otwarty. Inkubator, jako samodzielna jednostka międzywydziałowa, realizował będzie postawione zadania w trzech płaszczyznach:

- Udostępnianie powierzchni pod siedziby małych przedsiębiorstw. Zasady odpłatnego udostępniania obejmują dostęp do sieci telekomunikacyjnej, łącz internetowych i pozostałych mediów (woda, energia cieplna i energia elektryczna). Zasady preferencyjnej formy odpłatności ustanawia kierownik Inkubatora w porozumieniu z Dyrektorem Administracyjnym Uniwersytetu,
- Opieka organizacyjno-prawna realizowana przez zespół administracyjno-księgowy inkubatora,
- Opieka merytoryczna funkcjonująca na zasadzie udostępniania specjalistycznych laboratoriów badawczych, umiejscowionych na terenie inkubatora. Badania wymagane przez zarejestrowanych w inkubatorze przedsiębiorców mogą być prowadzone przez nich samych lub przy współpracy z pracownikami Uniwersytetu.

W inkubatorach akademickich wsparcie oferowane jest przedsiębiorcom wywodzącym się ze środowiska akademickiego (najczęściej są to absolwenci, doktoranci i młodzi pracownicy naukowi), którzy wdrażają rezultaty swoich prac badawczych.

Realizacja projektu wpłynie na poszerzenie zakresu współpracy Uniwersytetu Zielonogórskiego, Fachhochschule Lausitz i Brandenburgische Technische Universität Cottbus i InvestorCenter Cottbus. Inkubator przedsiębiorczości będzie nową strukturą, odpowiadającą funkcją i sposobami działania niemieckiemu AGIT w Aachen, dzięki czemu powstanie autentyczne partnerstwo tych instytucji, a współdziałanie będzie odbywać się w oparciu o nowopowstałą infrastrukturę. Współpraca ta, obecnie zamykająca się w ramach zagadnień naukowych, zostanie wzbogacona o działania dotyczące podnoszenia konkurencyjności absolwentów na rynku pracy, poszerzania transgranicznej wymiany gospodarczej i zwiększania innowacyjności w gospodarce. Inkubator będzie stale współpracował z partnerami niemieckimi i będzie uczestniczył w nawiązywaniu kontaktów biznesowych małych firm z rynkiem niemieckim. Partnerzy niemieccy zagwarantują możliwość udziału w stażach i praktykach pozwalających na bezpośredni kontakt z tym rynkiem.

Funkcjonowanie projektu po zakończeniu robót budowlanych i oddaniu Inkubatora przedsiębiorczości do użytku będzie oparte o system sprawdzony w podobnych instytucjach w Polsce i w Niemczech. W ramach jego działalności będą prowadzone następujące działania: segment promocji i szkoleń, obejmujący propagowanie idei przedsiębiorczości indywidualnej wśród studentów i absolwentów UZ; segment szkoleń dla osób zamierzających rozpocząć własną działalność gospodarczą; preinkubator przedsiębiorczości – dostępne bez żadnych opłat pomieszczenia biurowe, w których osoby wstępnie wybrane spośród ubiegających się o taką szansę przez kierownictwo inkubatora będą mogły przystąpić do organizowania własnej firmy pod opieką doradców i trenerów; inkubator przedsiębiorczości, w którym znajdą się ci, którzy pomyślnie przebrną przez test preinkubatora i przedłożą zaakceptowany biznesplan. W inkubatorze mogą funkcjonować przez trzy lata, w każdym z kolejnych lat działania ponosząc większą część kosztów, w efekcie dochodząc do w pełni rynkowych opłat za korzystanie

z inkubatora, jego infrastruktury i szkoleń. Po tym okresie firmy opuszczają inkubator i radzą sobie samodzielnie na rynku.

Rezultatem projektu będzie zwiększenie wśród studentów ostatnich lat studiów i absolwentów Uniwersytetu Zielonogórskiego zainteresowania podejmowaniem własnej działalności gospodarczej. Inkubator przedsiębiorczości stworzy oparcie instytucjonalne dla tej grupy spośród nich, którzy podejmują taką decyzję i ich projekty zostaną zakwalifikowane do realizacji przez zarząd inkubatora. Wszyscy studenci ostatnich lat studiów wezmą udział w organizowanych przez inkubator akcjach promujących indywidualną przedsiębiorczość. Osoby zainteresowane takim działaniem skorzystają z bardziej wyspecjalizowanych szkoleń dotyczących zakładania i prowadzenia firmy, przygotowywania biznesplanu, warunków funkcjonowania małych firm na rynku europejskim. Szkoleniami w rozszerzonym zakresie będzie objęte około 450 osób rocznie. Studenci i absolwenci, którzy zadeklarują zamiar podjęcia działalności, będą mogli przez okres 3 miesięcy skorzystać bezpłatnie z tak zwanego preinkubatora, w którym pod opieką doradców będą próbowali zorganizować własną firmę. Najlepsi z nich trafią do właściwego inkubatora. Tam, korzystając z postawionych do ich dyspozycji pomieszczeń, będą mogli działać przez okres nie dłuższy niż trzy lata, nadal korzystając z obniżonych stawek czynszu i pomocy doradców oraz szkoleń. Oczekuje się, że po trzech latach dziewięć firm będzie mogło samodzielnie funkcjonować na rynku, a wszystkie pomieszczenia w inkubatorze będą wykorzystywane przez rozwijające się nowe podmioty gospodarcze.

Założeniem projektu jest długoterminowe oddziaływanie na środowisko studentów i absolwentów Uniwersytetu Zielonogórskiego. Inkubator będzie tworzył sprzyjające warunki dla pobudzania przedsiębiorczości. Rezultatem jego działania będą nowe firmy wchodzące na rynek

z dobrym przygotowaniem do samodzielnego działania, znające rynek Polski i Unii Europejskiej. W swoim długofalowym oddziaływaniu będzie generował kolejne miejsca pracy wraz z rozwojem kolejnych firm i wchodzeniem ich coraz szerzej w działalność gospodarczą. Szkolenie studentów i absolwentów, również tych, którzy nie założą własnych firm, podniesie ich szanse na rynku pracy dzięki znajomości realiów działania przedsiębiorstw i możliwość lepszego dostosowania się do ich wymagań. Rezultaty przedstawionego projektu będą stale monitorowane pod kątem jego dalszej rozbudowy. W przypadku większego od wstępnie założonego zainteresowania przyszłych beneficjentów, władze Uniwersytetu Zielonogórskiego są gotowe do rozszerzenia inkubatora o kolejne obiekty i poszerzenia go o nowe rodzaje działalności. Również władze miasta Zielona Góra są zainteresowane perspektywnym rozwojem oddziaływania projektu i rozszerzeniem jego wpływu na całe środowisko osób zainteresowanych tworzeniem małych firm.

Projekt będzie istotnym czynnikiem zwiększającym skuteczność oddziaływania Uniwersytetu Zielonogórskiego na gospodarkę. Jego absolwenci będą lepiej przygo-

MIĘDZYWYDZIAŁOWY BUDYNEK DYDAKTYCZNY BĘDZIE SIEDZIBĄ INKUBATORA. PO MODERNIZACJI (Z PRAWYJ) ZARZĄDZANY BĘDZIE PRZEZ WŁADZE WYDZIAŁU ELEKTROTECHNIKI, INFORMATYKI I TELEKOMUNIKACJI

towani do funkcjonowania na rynku pracy. Poprawi się skuteczność przepływu nowych rozwiązań w zakresie zarządzania i nowych technologii z uczelni do sfery gospodarczej. Współpraca z partnerami niemieckimi pozwoli na umożliwienie wchodzenia małych firm na rynek niemiecki.

Całkowity koszt projektu: **301.000 EUR**. Kwota dofinansowania (75 proc.) **225.750 EUR w ramach** Priorytetu A Wspólnego Dokumentu Programowego CBC i Interreg IIIA na lata 2000-2006 „Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości oraz rozwoju gospodarczego” (jest już oficjalna decyzja). Projekt jest współfinansowany przez Uniwersytet Zielonogórski i Urząd Miasta w Zielonej Górze w kwocie 75250 euro, co stanowi 25 proc. kosztów projektu. Działanie inkubatora długoterminowo będzie finansowane przez Uniwersytet Zielonogórski oraz z opłat wnoszonych przez użytkowników. Ponadto, w okresie 2006-2010. Urząd Miasta Zielona Góra zagwarantował w formie uchwały Rady Miasta środki na pełne sfinansowanie działalności tej instytucji w kwocie 250.000 zł rocznie.

Katarzyna Łasińska